

TEDENSKESLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto V.

V Ljubljani, dne 16. maja 1929

20. števil.

K proslavi 500-letnice Device Orleanske.

Ivana Devica Orleanska (Jeanne d'Arc — izgovori Žan dark) je oslobodila svojo francosko domovino iz zasedbe Angležev. Rojena 6. jan. 1412 v Domremy-la-Pucelle, umrla 30. maja 1431, ko maj 19letna, v Rouenu. Hčerka kmečkih ljudi, je bila versko zamaknjena: od 13. leta dalje je čula nebeške glasove. Ko so burgundske čete zasedle njen domači kraj, so jo ti glasovi pozvali, da z božjo pomočjo reši Francosko iz rok Angležev in Burgundcev. Posrečilo se ji je prepričati kralja Karla VII. o svojem poslaništvu. Ko je 29. aprila 1429 osvobodila mesto Orleans in zapodila Angleže, je veljala kot božja poslanka in navdušenje je dvignilo narod. (Od tod se imenuje Devica Orleanska in letošnja proslava 500-letnice

velja temu dnevu.) 16. julija je s kraljem dospela v mesto Orleans in tako so bili Angleži in Burgundci razcepljeni. Bil je višek njene življenja, ko so kralja Karla VII. mazilili in kronali. V priznanje si je izgovorila oprostitev svojega domačega kraja Domremyja vseh davščin; njena rodbina je prejela plemstvo.

Hotela je Francosko popolnoma osvoboditi. Nesposobnost kralja in zavist vojskovodij pa so obrezuspešili 8. septembra naskok na Pariz. Ko je branila Compiègne, so jo Burgundci ujeli in izročili Angležem. V Rouenu so jo obtožili čarovništva in brezverstva. Proces je vodil Cauchon, škof v Beauvaisu. 24. maja 1431 so jo obsodili na smrt. Na glavnem trgu v Rouenu so jo 30. maja sežgali na grmadi.

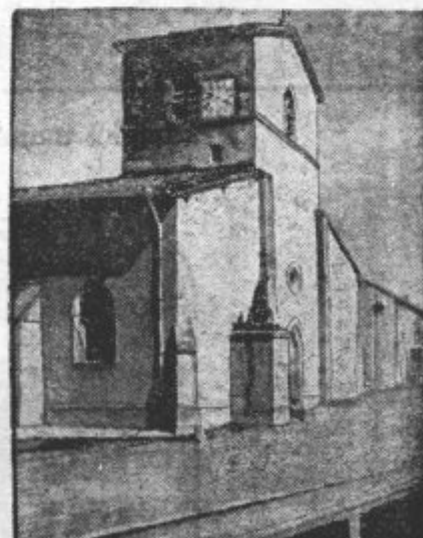
Odkritje spomenika Device orleanske na Orleanskem

Zgoraj: Predsednik republike Doumirgue ob prehodu v Orleans. Levo spodaj: Figure izpred spomenika. Desno spodaj: Papeški delegat kardinal Lepicier.

Kip Augusta Maillarda: Ivana kot pastirica

Na Francoskem so jo vzlic cerkveni obsodbi slavili kot rešiteljico domovine. Obnovitev procesa l. 1456 je dosegla priznanje njene nedolžnosti. Tudi cerkev je preklicala svojo sodbo. Papež Pij X. jo je proglasil 18. aprila 1909 blaženim, papež Benedikt XIV. pa 30. maja 1920 za svetnico.

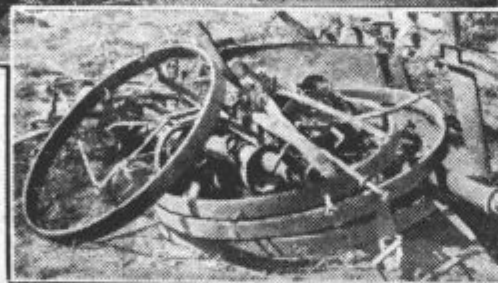
Hiša Device Orleanske v Domremyju

Katastrofalna požara na Dolenjskem

Požar v vasi Glinek pri Mirni

Žalostno prizorišče po požaru v Kočevski Reki

Obe sliki dovolj jasno predočujeta, kako nesumljivo je besneči ognjeni element na praznik Vnebohoda uničeval najlepšo kočevsko vas, kjer je pogorelo 24 hiš in 59 lepih gospodarskih poslopj.

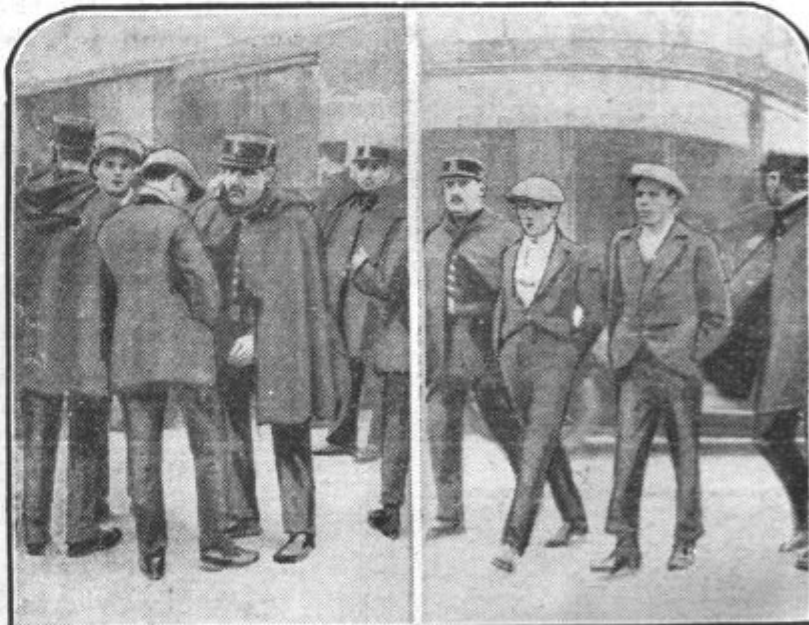
Zgornja slika predstavlja, kako pogoreli žalostno ogledujejo mesto, kjer jim je prej stala domačija, bosonogi otroci se jokaje stiskajo k krilom svojih mater. Druga slika je pogled na del pogorišča vasi. Spodnja slika predočuje kupe železa, ostalega od gospodarskega orodja z Vavtarjevega posestva.

V kratki dobi šestih tednov je zadelo ljubljansko oblast kar sedem večjih požarnih nesreč, ki so imele v štiri primerih katastrofalen obseg. Dva dni po velikonočnem požaru sloveče božjepotne cerkve v Tunjicah je zažgala strela v Žerovnici pri Cerknici šestnajst gospodarskih objektov, tri tedne pozneje je iskra iz lokomotive zanetila v Gatini pri Grosupljem požar, ki je uničil del vasi. Istega dne je gorel ponoviški gozd, a dan nato Pribinci v črnomeljskem srezu. Neodpušljiva lahkomišelnost pa je zopet v zadnjih dneh povzročila veliki katastrofi v Gliniku na Dolenjskem in v Kočevski Reki. — Deloma zla roka, deloma nemarnost, večkrat lahkomišelnost otrok brez varstva povzročajo usodopolne nesreče, pod katerimi trpijo cele vasi. Nikoli ni dovolj čuječnosti in pazljivosti! Povsem neprevidno pa je slaba navada našega podeželskega ljudstva, da vedno premalo zavaruje svoje nepremično in premično premoženje. Dobljena odškodnina ne pokrije niti malega dela škode, ki jo ponesrečenec trpi. Za par kovačev višje premije na leto pa bi lahko dobil primerno odškodnino, da bi lahko takoj, vsaj zasilo, zopet postavil nova poslopja. Zato zavarujte vaše premoženje primerno visoko po vrednosti.

Prizori s pariške ulice na dan 1. maja.

Prodajalci majniškega cvetja

Na levi: Telesna preiskava — Na desni: Dve aretaciji

Na dan 1. maja aretirani pariški komunisti marširajo v dolgem sprevodu proti policijskemu komisarjatu.

Obrazi iz kronike prošlega tedna.

Veljko Petrović,
podpredsednik beograjskega PEN-kluba, odlični srbski pripovednik.

Milan V. Bogdanović,
urednik »Srpskega književnega glasnika«.

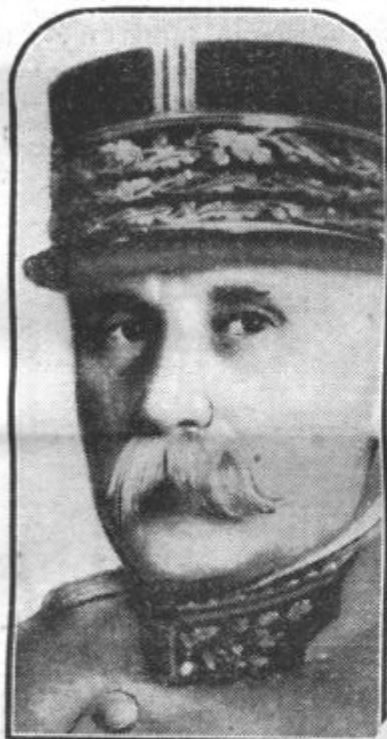
Todor Manojlović,
srbski pesnik in kritik.

Jovan Dučić,
največji srbski pesnik.

Srbski književniki v Ljubljani

Prošlo nedeljo zjutraj je prispela iz Beograda delegacija beogradskega PEN-kluba (kluba pisateljev in književnikov) pod vodstvom podpredsednika in pesnika Veljko Petrovića. Odlično literar. odposlanstvo je tvorilo, razen njega, še gđc. Desanka Maksimović, Todor Manojlović, Milan Kašanin, Milan V. Bogdanović in Velmar Janković. — Gostje so imeli konference z ljubljanskim PEN-klubom pod predsedstvom pesnika Otona Župančiča. — V nedeljo so obiskali Bohinj in Bled in se divili naši krasni krajini. V ponedeljek zvečer so priredili v dramskem gledališču recitacijski večer svojih del. Tako so odlični srbski kulturni delavci navezali dragocene stike z našimi slovenskimi krogi. Obiska se je udeležilo tudi odposlanstvo hrvaških književnikov, članov zagrebskega PEN-kluba.

Maršal Petain,
kandidat za člana francoske akademije na mesto pok. maršala Focha.

Viktor Niefergall,
v Novem mestu — osemdesetletnik, odličen pevec in Sokol, požrtvovalen član Gasilskega društva, strasten lovec

Milan Marjanović,
šef Centralnega Presbiroja, odličen novinar, ob 50letnici.

Viš. insp. Avgust Ludvik,
načelnik glavnega kolodvora v Ljubljani, zaslužni predsednik narodnega železničarskega društva »Sloga«, ki slavi te dni svojo 10letnico.

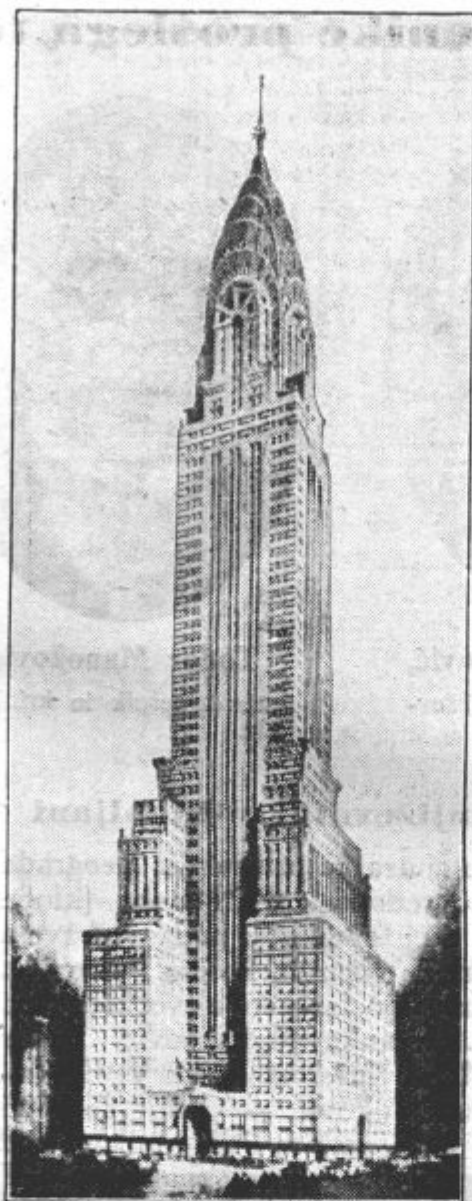
Fin. komisar v pok. Karl Kos
je smrtno ponesrečil na Jesenicah, ker ga je motocikel po nesreči vrgel ob tla. Ker je bil stalni naročnik »Jutra«, je bil kot tak zavarovan za nezgode. To bo tretji slučaj letos, ko prejmejo nasledniki ponesrečenega »Jutrovega« naročnika izplačano zavarovalnino Din 10.000.

Gustav Eiffel,

graditelj po njem imenovanega Eifflovega stolpa v Parizu, najvišjega stolpa na svetu, je umrl 1. 1923 v 91. letu starosti. Pod stolpom so mu postavili spomenik.

V krogu: Drž. podtajnik za pošto G. Martin čita slavnostni govor.

Največje poslopje na svetu

Chrysterjeva palača v New Yorku. Višina 246.58 m. Stroški so preračunjeni na 15.000.000 dolarjev. Prostor za 11 tisoč ljudi, 3750 oken, 68 nadstropij. Poslopje je ognjevarno in brez gorljivih sestavin.

Cigansko svatbeno potovanje

Nedavno se je vršila v Nottinghamu na Angleškem poroka ciganskega para, ki ga vidimo na sliki: Mlada poročenca sta se odpeljala takoj po poročnem obredu na — svatbeno potovanje. Voz ju je čakal pred cerkvijo. »Moj dom je širni svet,« je ženin vzkliknil pred odhodom, »Tam bo tudi zame poleg tebe malo prostora,« je srečno dodala nevesta.

Velika skala, ki ima obliko želve.

Vodni bicikel

22letna Francozinja Aine Planerjeva iz Calaisa je prevozila v 9 urah s hidročiklom Rokavski preliv.

Prikupna lahna obleka,

kakršno nosijo letos ženske pri domačih opravilih.

Govoreči film

je zahteval konstrukcijo novega sprejemnega aparata.